Suomen Autokierrätys Oy kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi **hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivan ajoneuvon hankinnan sekä ajoneuvon vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivaksi muuntamisen määräaikaisesta tukemisesta.**

Autokannan uudistaminen on merkittävä toimenpide hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä ja liikenneturvallisuuden parantamisessa. Autokannan kierto ja uusiutuminen on Suomessa varsin hidasta verrattuna moniin verrokkimaihin EU:ssa. Suomessa autojen keskimääräinen romutusikä on yli 21 vuotta, kun se muualla on 3-4 vuotta alempi. Tämä on tilastollisesti erittäin merkittävä ero. Hankintatuet ja kannustimet parantavat tilannetta, mikäli niiden taso on riittävä. Kun kuluttaja voi valita nollapäästöisen auton käyttöönsä, sillä on saman tien vaikutusta erityisesti käytönaikaisiin päästöihin. Kierrätys ja erityisesti kiertotalous on tulevaisuuden megatrendi. Tämä tulevaisuus lähenee kovaa vauhtia. Autokannan uudistaminen pitää kohdistaa auton elinkaaren molempiin päihin. Autokantaan on saatava nopeammin vähäpäästöisiä ja päästöttömiä autoja. Samaan aikaan vanhoja elinkaaren lopussa olevia autoja pitää kierrättää hupenevien raaka-aineiden ja materiaalien turvaamiseksi sekä käyttökelpoisten osien uudelleen hyödyntämiseksi ja käytettäviksi sellaisenaan. Tällä hetkellä Suomeen virtaa käytettynä autoina paljon myös vanhaa kalustoa. Tämä ei autokannan uudistumisen näkökulmasta ole järkevää. Vaikka esityksessä ei suoraan oteta kantaa autojen elinkaaren lopun asioihin, kokonaisuuden kannalta sen merkitys on tärkeä. Vanhojen autojen saaminen pois liikenteestä ja niiden korvaaminen millä tahansa pienempi päästöisillä autoilla tukee vahvasti päästötavoitteissa pysymistä. Autojen kierrätystä on edistetty varsin kustannustehokkaasti mm. tänä vuonna romutuspalkkiolla. Autoja on päätynyt kiertoon ennätysmäärä vuonna 2021 ja romutuspalkkion kaltaisia mekanismeja kannattaa jatkaa vielä tällä hallituskaudella, kuten hallituksen keinovalikoimassa ja tiekartassa on mainittu.

Nyt esitetty sähköauton 2000 euron hankintatuki tavoitteisiin nähden varsin pieni. Sillä ei kurota umpeen esimerkiksi nollapäästöisen sähköauton hintaeroja vastaavan segmentin polttomoottoriautoon. Tuki pitäisi olla vähintään kolmin- mieluummin nelinkertainen. Esimerkiksi Saksassa ja Ruotsissa hankintatuen taso on Suomeen verrattuna jopa yli nelinkertainen. Lisäksi hieman ihmetyttää käytettävissä oleva budjetti, vaikka toki valtiontalouden rahahanojen niukkuus ja tiukkuus tiedossa onkin. Arviossa maksimissaan 4 750 täyssähköauton lisäys autokantaan kuulostaa vähäiseltä, vaikka sillä jokaisessa tapauksessa korvattaisiin mahdollinen polttomoottoriautokin. Toimenpiteen suunta on ilman muuta oikeanlainen ja kannatettava, mutta jos tavoite on nopeasti sähköistää autokantaa, vaikutus saisi olla paljon suurempi. Ilmastomuutoksen vastaisten toimien on muodostuttava monista puroista ja valinnoista. ilmastonmuutoksen vastaiseen taisteluun ei myöskään ole liikaa aikaa, joten valintojen volyymia olisi käännettävä kovemmalle. Asetettu tavoite 700 000 sähköllä kulkevasta ajoneuvosta vuonna

2030 on varsin kova ja tukitoimet pitäisi asettaa samassa suhteessa. Jos tavoitteen halutaan toteutuvat, tukien määrää, kokonaisbudjettia ja tukiajanjaksoa tulisi kasvattaa.

Sähköautojen ajovoima-akut tulevat aikanaan tuottajavastuun mukaisesti Suomen Autokierrätyksen verkostoon kierrätettäviksi. Jo nyt on vahvoja viitteitä siitä, että ajovoima-akkuja tullaan laajasti uudelleenkäyttämään mm. energiavarastoina elinkaarensa loppupäässä. Lisäksi lopulliseen kierrätykseen mentäessä siitä saadaan arvokkaan materiaalit, kuten metallit hyvin talteen. Näin voidaan vähentää neitseellisten raaka-aineiden kaivamista. Tästä on aidosti mahdollista synnyttää kannattavaa kiertotaloudesta elävää liiketoimintaa. Sähköautojen tulo markkinoille ei niiden kierrätettävyyden kannalta ole ongelma. Suomessa toimii jo nyt useampi Suomen Autokierrätys Oy:n sopimusoperaattori, jonne elinkaaren lopussa olevat ajovoima-akut kuin kokonaiset autotkin voi toimittaa.

Suomen Autokierrätys Oy toteaa hallituksen esityksen olevan erittäin oikean suuntainen ja kannattaa tukitoimien käyttöä liikenteen päästöjen vähentämiseksi. Päästöjen vähennyksen lisäksi autokantaa uudistamalla myös liikenteen turvallisuus paranee. Nyt on hyvät mahdollisuudet näiden molempien tärkeiden asioiden kohentamiseen.

Kunnioittavasti,

Juha Kenraali
Toimitusjohtaja
Suomen Autokierrätys Oy